

Друга година

1.

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“					
	Студијски програм: Теологија					
	Трећи циклус студија	Друга година студија				
Пун назив предмета		Телетургика				
Катедра		Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“				
Шифра предмета		Статус предмета	Семестар	ECTS		
ПБФТЦ-031		изборни	III	15		
Наставник/ -ци	Проф. др Ненад Милошевић					
Сарадник/ -ци	/					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀	
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S₀
2	0	0	2*15*S ₀	0*15*S ₀	0*15*S ₀	1,5
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15 + 0*15 + 0*15 = 30			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15*S ₀ + 0*15*S ₀ + 0*15*S ₀ = 45			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 30 + 45 = 75 сати семестрално						
Исходи учења	Савладавањем овог предмета студент ће моћи / бити оспособљен да: 1. Самостално обави истраживање из области телетургије; 2. Самостално примени специфичне научно-истраживачке методе из области телетургије; 3. Резултате истраживања уобличи у форми научне студије; 4. Јасно и аргументовано изложи резултате истраживања на научним скуповима, семинарима и предавањима; 5. Усклади тему истраживања са савременим потребама друштва.					
Условљеност	Нема условљености за слушање предмета. Положен тест/колоквијум и урађен семинарски је услов за полагање испита.					
Наставне методе	Предавања, семинари, консултације, студијски истраживачки рад.					
Садржај предмета по седмицама	1. Старозаветна телетургика. 2. Обреди и тајне у Новом Завету. 3. Евхаристијски карактер обреда. 4. Обреди и тајне у делима апостолских отаца. 5. Обреди и тајне у древним канонско- литургијским списима. 6. Сведочанства светих отаца и црквених писаца. 7. Серапионов евхологион. 8. Барберински кодекс. 9. Рукописни требници. 10. Штампани требници. 11. Однос тајне и обреда. 12. Однос теорије и праксе. 13. Покушаји ревизија богослужбених књига. 14. Могућности превазилажења проблема. 15. Преглед пређених тема.					
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач			Година	Странице (од-до)	
Névant Milseβitς	Θεα Εχарίστα ς κντρον τς Θεας λατρεας, Θεσσαλονκη;			2001.		
Н. Милошевић	Молитвослов. Историјско-телетургијски развој последовања парохиског типика, Институт за теолошка истраживања - Православни богословски факултет, Београд;			2012.		
S. Parenti, E. Velkovska	L'Euclologio Barberini gr. 336, seconda edizione			2000.		

	riveduta, C.L.V. - Edizioni liturgiche, Roma;		
А. А. Дмитриевский	Описание литургических рукописей хранящихся в библиотеках Православного Востока, т. 3, Тупікі Петроград;	1917.	
А. Јевтић	Христос Нова Пасха: Божанствена Литургија 1-4, Братство Светог Симеона Мироточивога, Београд-Требиње.	Т. 1-2: 2007. Т. 3: 2008, Т. 4: 2009.	
Н. Тупеша	Богослужбене карактеристике чинова горажданског Молитвеника (Требника), у: <i>Српска горажданска штампарија у свјетлости науке и умјетности</i> , Пале;	2020.	
Допунска литература			
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента	Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе		
	присуство предавањима / консултације	15	15
	позитивно оцјењен сем. рад / пројекат / есеј	15	15
	тест / колоквијум	20	20
	Завршни испит		
	усмени испит	50	50
	УКУПНО	100	100 %
Датум овјере	4. март 2022. године		

2.

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“					
	Студијски програм: Теологија					
	Трећи циклус студија	Друга година студија				
Пун назив предмета	Савремени токови литургијског богословља					
Катедра	Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ПБФТЦ-032	изборни	III	15			
Наставник/ -ци	Проф. др Ненад Тупеша					
Сарадник/ -ци	/					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀	
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S₀
2	0	0	2*15*S ₀	0*15*S ₀	0*15*S ₀	1,5
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15 + 0*15 + 0*15 = 30			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15*S ₀ + 0*15*S ₀ + 0*15*S ₀ = 45			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 30 + 45 = 75 сати семестрално						
Исходи учења	Савладавањем овог предмета студент ће моћи / бити оспособљен да: 1. Самостално обави истраживање из области савремених токова литургијског богословља; 2. Самостално примени специфичне научно-истраживачке методе из области савременог литургијског богословља; 3. Резултате истраживања уобличи у форми научне студије; 4. Јасно и аргументовано изложи резултате истраживања на научним скуповима, семинарима и предавањима; 5. Усклади тему истраживања са савременим потребама друштва.					
Условљеност	Нема условљености за слушање предмета. Положен тест/колоквијум и урађен семинарски је услов за полагање испита.					
Наставне методе	Предавања, семинари, консултације, студијски истраживачки рад.					
Садржај предмета по седмицама	1. Литургијско богословље – увод у проблематику. 2. Упоредно литургијско богословље. 3. Анализа и тумачење литургијских извора. 4. Интерпретација класичних Мистагогија у делима савремених литургијских богослова. 5. Тумачење односа „символа“ и „реалности“ у литургијском богословљу А. Шмемана. 6. Литургијско богословље и црквено устројство у богословљу Н.Афанасјева. 7. Литургијско богословље Ј. Фундулиса. 8. Савремено литургијско богословље у руској теолошкој мисли (А. Пентковски и М. Желтов). 9. Савремено литургијско богословље у српској теолошкој мисли Св. Јустина Ћелијског, еп. Атанасија Јевтића, митрополита Амфилохија Радовића... 10. Литургијско богословље Римокатоличке црве 11. Допринос Х. Матеоса, Р. Тафта, М. Аранца... литургијском богословљу. 12. Покушај превазилажења Тридентине у делима савремених западних литургичара. 13. II Ватикански коцил и литургијска обнова на Западу. 14. Литургијски живот Западне цркве после II Ватиканског коцила. 15. Завршни преглед пређених тема.					
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач			Година	Странице (од-до)	
А. Шмеман	За шивот света, Манастир Хиландар;			2004.		
А. Шмеман	Евхаристија, Манастир Хиландар;			2002.		
А. Шмеман	Увод у литургијско богословље, Истина, Шибеник;			2005.		
А. Јевтић	Божанствена Литургија 1-4, Братство Светог Симеона Мироточивог, Београд-Требиње;			Т. 1-2: 2007, Т. 3:		

		2008, Т.4: 2009.	
Н. Милошевић	<i>У Духу и истини. Литургијско-канонске теме,</i> Институт за теолошка истраживања - Православни богословски факултет, Београд;	2011.	
J. Danielou	<i>Bible et Liturgie</i> , Edition du Cerf, Paris;	1951.	
Х. Матеос	<i>Литургија речи у византијском богослужењу – историја литургије Св. Јована Златоуста,</i> Требиње-Видослов.	2013.	
Н. Тупеша	Благодат богослужења: <i>симболичка тумачења литургије изабраних источних отаца и црквених писаца од IV до VII века,</i> Фоча: ПБФ	2018.	
Допунска литература			
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента	Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе		
	присуство предавањима / консултације	15	15
	позитивно оцјењен сем. рад / пројекат / есеј	15	15
	тест / колоквијум	20	20
	Завршни испит		
	усмени испит	50	50
УКУПНО	100	100 %	
Датум овјере	4. март 2022. године		

3.

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ							
	Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“							
	Студијски програм: Теологија							
Трећи циклус студија			Друга година студија					
Пун назив предмета		Проблем новог атеизма						
Катедра		Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“						
Шифра предмета		Статус предмета		Семестар		ECTS		
ПБФТЦ-033		изборни		III		15		
Наставник/ -ци		Доц. др Ведран Голијанин						
Сарадник/ -ци		/						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S₀		
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S₀		
2	0	0	2*15*S ₀	0*15*S ₀	0*15*S ₀	1,5		
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално)			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)					
2*15 + 0*15 + 0*15 = 30			2*15*S ₀ + 0*15*S ₀ + 0*15*S ₀ = 45					
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 30 + 45 = 75 сати семестрално								
Исходи учења		<p>Савладавањем овог предмета студент ће моћи / бити оспособљен да:</p> <ol style="list-style-type: none"> Самостално обави истраживање на широком пољу дијалога између хришћанства и савременог атеизма, нарочито у контекстима односа хришћанства и природних наука, хришћанства и атеистичких идеологија, као и хришћанства и атеистичких струја у савременој философији; Примијени адекватну научно-истраживачку методологију у сврху прецизног одређења и анализе најважнијих, али и откривања и појашњавања нових тема у дијалогу хришћанства и савременог (новог) атеизма; Резултате истраживања уобличи у форми научне студије; Јасно и аргументовано изложи резултате истраживања на научним скуповима, семинарима и предавањима; Усклади тему истраживања са савременим потребама друштва. 						
Условљеност		Нема условљености за слушање предмета. Положен тест/колоквијум и урађен семинарски је услов за полагање испита.						
Наставне методе		Предавања, семинари, консултације, студијски истраживачки рад.						
Садржај предмета по седмицама		<ol style="list-style-type: none"> Упознавање са предметном литературом, изворима и основним представницима новог атеизма; одређење теме обавезног семинарског рада Преглед историје западног (научног) атеизма, везе између класичног атеизма и новог атеизма; Фојербах, Маркс и Фројд Ричард Докинс: <i>Себични ген</i> и почетак критике религије Ричард Докинс: <i>Заблуда о Богу</i>, рециклирање старих атеистичких аргумената и анализа његове теорије о природи вере и откривења Ричард Докинс у односу на Стивена Џеја Гулда и Мајкла Руза: питање нужности атеизма у еволуционистичкој биологији, преклапајући или непреклапајући магистерији религије и науке Денијел Денет: <i>Дарвинова опасна идеја и Разбијање чаролије</i>; Денетово виђење откривењске и 						

	научне истине 7. Сем Херис: <i>Крај вере</i> ; питање теолошког утемељења морала 8. Кристофер Хиченс: <i>Бог није велики</i> ; зло у име религије као доказ против постојања Бога 9. Нови атеизам у популарној култури 10. Хришћански одговори на нови атеизам: Алистер Мекгрет и критика Ричарда Докинса 11. Хришћански одговори на нови атеизам: Френцис Колинс, Џон Ленокс, Вилијем Лејн Крег 12. Православна перспектива: процена аргумената новог атеизма и западних хришћанских апологета на основу православног отачког предања 13. Продор идеја новог атеизма на наше просторе, преводи дела нових атеиста и атеистичке организације инспирисане новоатеистичком идеологијом 14. Нови атеизам, хришћанство и постмодернизам 15. Одбрана семинарског рада и припрема за усмени испит			
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Ričard Dokins	<i>Sebični gen.</i> Smederevo: Heliks	2008.		
Ričard Dokins	<i>Zabluda o Bogu.</i> Smederevo: Heliks	2019.		
Danijel Denet	<i>Razbijanje čarolije.</i> Beograd: McMillan	2015.		
Alister McGrath	<i>Dawkins' God.</i> Malden-Oxford-Carlton: Blackwell Publishing	2004.		
Alister McGrath	<i>The Twilight of Atheism.</i> New York: Doubleday	2004.		
Alister McGrath	<i>The Dawkins Delusion.</i> Downers Grove: IVP Books	2007.		
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима / консултације		15	15
	позитивно оцјењен сем. рад / пројекат / есеј		15	15
	тест / колоквијум		20	20
	Завршни испит			
	усмени испит		50	50
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	4. март 2022. године			

4.

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ							
	Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“							
	Студијски програм: Теологија							
Трећи циклус студија			Друга година студија					
Пун назив предмета		Православно и римокатоличко социјално учење						
Катедра		Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“						
Шифра предмета		Статус предмета		Семестар		ECTS		
ПБФТЦ-034		изборни		III		15		
Наставник/ -ци		Проф. др Зоран Крстић						
Сарадник/ -ци		/						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S₀		
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S₀		
2	0	0	2*15*S ₀	0*15*S ₀	0*15*S ₀	1,5		
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално)			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)					
2*15 + 0*15 + 0*15 = 30			2*15*S ₀ + 0*15*S ₀ + 0*15*S ₀ = 45					
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 30 + 45 = 75 сати семестрално								
Исходи учења		Савладавањем овог предмета студент ће моћи / бити оспособљен да: 1. Самостално обави истраживање из области хришћанске социологије, како православне тако и римокатоличке, да их пореди и долази до оригиналних резултата истраживања; 2. Самостално примени специфичне научно-истраживачке методе из области хришћанске социологије; 3. Резултате истраживања уобличи у форми научне студије; 4. Јасно и аргументовано изложи резултате истраживања на научним скуповима, семинарима и предавањима; 5. Усклади тему истраживања са савременим потребама друштва.						
Условљеност		Нема условљености за слушање предмета. Положен тест/колоквијум и урађен семинарски је услов за полагање испита.						
Наставне методе		Предавања, семинари, консултације, студијски истраживачки рад.						
Садржај предмета по седмицама		1. Упознавање са темом предмета, литературом, правима и обавезама студената 2. Основи социјалне концепције Руске православне Цркве – анализа 3. <i>Основи социјалног учења Католичке цркве</i> – анализа 4. Основне богословске поставке социјалне концепције 5. Мисија Цркве и социјално учење 6. Природа социјалног учења 7. Принципи социјалног учења Цркве 8. Основне вредности социјалног учења 9. Компаративни приступ односима Цркве, државе и нације 10. Компаративни приступ односу Цркве и породице 11. Компаративни приступ односу Цркве и биоетике 12. Компаративни приступ односима Цркве, економије и глобализације						

	13. Компаративни приступ односима Цркве, политике, демократије и људских права			
	14. Компаративни приступ односу Цркве и екологије			
	15. Одбрана семинарског рада и припрема за усмени испит			
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
	<i>Основи социјалне концепције Руске православне Цркве</i> , Нови Сад: Беседа	2007.		
	<i>Основи социјалног учења Католичке цркве</i> , Београд: Фондација Конрад Аденауер – Београдска надбискупија	2006.		
Зоран Крстић	<i>Православље и модерност</i> , Београд: Службени гласник	2000.		
	<i>Социјални компендиј: изазови и надахнуће</i> , Загреб: Кршћанска садашњост	2007.		
Макс Вебер	<i>Протестантска етика и дух капитализма</i> , Сарајево: Веселин Маслеша, Свјетлост	1989.		
Јон Собрино	<i>Изван сиротиње нема спасења: мали утопијско-пророчки огледи</i> , Ријека: Ex libris	2010.		
	<i>Мogućности и донети социјалног учења православља и православне цркве</i> , Београд: Конрад Аденауер	2010.		
Стјепан Балобан	„Социјална проблематика Цркве на прагу трећег тисућљећа“ (Богословска смотра, 67, бр. 2-3), Загреб	1998.	309–326	
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима / консултације		15	15
	позитивно оцјењен сем. рад / пројекат / есеј		15	15
	тест / колоквијум		20	20
	Завршни испит			
	усмени испит		50	50
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	4. март 2022. године			

5.

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ							
	Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“							
	Студијски програм: Теологија							
Трећи циклус студија			Друга година студија					
Пун назив предмета		Оријентална култура на јужнословенском простору						
Катедра		Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“						
Шифра предмета		Статус предмета		Семестар		ECTS		
ПБФТЦ-035		изборни		III		15		
Наставник/ -ци		Проф. др Срђан Симић						
Сарадник/ -ци		/						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S₀		
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S₀		
2	0	0	2*15*S ₀	0*15*S ₀	0*15*S ₀	1,5		
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално)			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)					
2*15 + 0*15 + 0*15 = 30			2*15*S ₀ + 0*15*S ₀ + 0*15*S ₀ = 45					
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 30 + 45 = 75 сати семестрално								
Исходи учења		Савладавањем овог предмета студент ће моћи / бити оспособљен да: <ol style="list-style-type: none"> Самостално обави истраживање из области оријенталне културе на јужнословенском простору; Самостално примени специфичне научно-истраживачке методе из области оријенталне културе на јужнословенском простору; Резултате истраживања уобличи у форми научне студије; Јасно и аргументовано изложи резултате истраживања на научним скуповима, семинарима и предавањима; Усклади тему истраживања са савременим потребама друштва. 						
Условљеност		Нема условљености за слушање предмета. Положен тест/колоквијум и урађен семинарски је услов за полагање испита.						
Наставне методе		Предавања, семинари, консултације, студијски истраживачки рад.						
Садржај предмета по седмицама		<ol style="list-style-type: none"> Ширење ислама на хришћанске територије Утицај ислама на средњовековну Европу Османско царство, његов настанак и освајање Ширење муслиманског царства на Балкан Османска цивилизација и концепција царства, владари и поданици Хришћани и муслимани под султанима Религијске конверзије на јужнословенском простору Феномен „криптохришћанства“ и „двоверства“ на Балкану Верски прописи и државни апарат Османлија Оријентална култура у БиХ Глобализација ислама 						

	12. Неоосманизам 13. Колонијализан и фундаментализација ислама 14. Радикализација ислама; мит или стварност 15. Преглед пређених тема.			
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Tanasković, D.	„Islam na Balkanu” u: <i>Enciklopediji živih religija</i> , Beograd.	1992.		
Tanasković, D.	<i>U dijalogu s islamom</i> , Beograd	1992.		
Tanasković, D.	„Od doktrinarne bliskosti do istorijske udaljenosti: Metodološke teze za komparativno izučavanje islama i pravoslavlja” u: <i>Čovek i crkva u vrtlogu krize: Šta nam nudi pravoslavlje danas</i> . Niš	1993.		
Tanasković, D.	„Islamska ili muslimanska kultura u Bosni?” u: <i>Prilozima za orijentalnu filologiju</i> (Sarajevo). – 41	1991.		
Zirojević, O.	<i>Srbija pod turskom vlašću: 1459-1804</i> , Beograd	2007.		
Zirojević, O.	<i>Islamizacija na južnoslovenskom prostoru. Konvertiti: kako su se zvali</i> , Beograd.	2012.		
Симић, С.	Утицај исламске цивилизације на материјалну и духовну културу балканских народа, у: часопису Православног богословског факултета Универзитета у Источном Сарајеву, год. 10, бр.10, децембар, Фоча.	2011.		
Vajraktarević, F.	„Турско-исламска културна баштина Јужних Словена” u: <i>Модисности</i> , Split, XIII, 4,	1966.		
Šop, I.	<i>Исток у српској књижевности</i> . Београд: Институт за књижевност и уметност.	1982.		
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима / консултације		15	15
	позитивно оцјењен сем. рад / пројекат / есеј		15	15
	тест / колоквијум		20	20
	Завршни испит			
	усмени испит		50	50
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	4. март 2022. године			

6.

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“					
	Студијски програм: Теологија					
	Трећи циклус студија	Друга година студија				
Пун назив предмета	Хришћанска етика и изазови биотехнологије					
Катедра	Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ПБФТЦ-036	изборни	III	15			
Наставник/ -ци	Проф. др Здравко Пено					
Сарадник/ -ци	/					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S₀	
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S₀
2	0	0	2*15*S ₀	0*15*S ₀	0*15*S ₀	1,5
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15 + 0*15 + 0*15 = 30			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15*S ₀ + 0*15*S ₀ + 0*15*S ₀ = 45			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 30 + 45 = 75 сати семестрално						
Исходи учења	Савладавањем овог предмета студент ће моћи / бити оспособљен да: 1. Самостално обави истраживање из области хришћанске етике и понуди решење за изазове из биотехнологије; 2. Самостално примени специфичне научно-истраживачке методе из области хришћанске биоетике; 3. Резултате истраживања уобличи у форми научне студије; 4. Јасно и аргументовано изложи резултате истраживања на научним скуповима, семинарима и предавањима; 5. Усклади тему истраживања са савременим потребама друштва.					
Условљеност	Нема условљености за слушање предмета. Положен тест/колоквијум и урађен семинарски је услов за полагање испита.					
Наставне методе	Предавања, семинари, консултације, студијски истраживачки рад.					
Садржај предмета по седмицама	1. Извори и садржај хришћанске биоетике 2. Хришћанска биоетика и богословље 3. Хришћанско богословље, наука и дарвинизам 4. Питањепочеткаљудскогживота: Биомедицински потпомогнута оплодња (БМПО) 5. Контрацепција и абортус 6. Христолошки аспект питања почетка људског живота 7. Питање почетка људског живота у дјелима главних представника западног богословља 8. Матичне ћелије и промене генома 9. Питање „вишка ембриона“ 10. Донаторство јајних ћелија и питање „сурогатмајке“ 11. Клонирање и трансплантација (пресађивање) органа 12. Проблеми везани за крај људског живота: Еутаназија 13. Перспективе биоетике: ГМО и хришћански етос 14. Трансхуманизам и вештачка интелигенција и хришћански етос 15. Родна равноправност и хришћански етос					
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач			Година	Странице (од-до)	
Здравко Пено	„Биотехнологија и биоетика“, Црква 2003, Београд.			2003	85–98	
Здравко Пено	„Биомедицински потпомогнута оплодња и хришћански етос“, <i>Teološke tribune na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Sarajevu</i> , Sarajevo: KBF.			2014	63–85	
Zdravko Peno	„Η Βιοτεχνολογία της τροφής και το Χριστιανικό Ηθος“, <i>Synthesis, Vol 3, No 2</i> , (2014), Θεσσαλονίκη.			2014	121-140	
ZdravkoPeno	„GMO (Genetically Modified Organism) and the			2014	13–29	

	Christian Ethos in the Light of Saint Maximus the Confessor's Cosmology", <i>Studia Teologice</i> , Seria a III-a, Anul X, Nr. 3, iulie-septembrie.		
Michele Aramini	<i>Uvod u bioetiku</i> , KS, Zagreb	2009.	
Жан-Клод Ларше	<i>За једну етику рађања</i> (елементи патристичке антропологије), Београд-Шибеник.	2006.	
Νικόλαος Χατζηνικολάου	<i>Ελεύθεροι απο το γονιδίωμα</i> , Κεντρο βιοιατρικής ηθικής και δεοντολογίας, без године и места издања.	<i>Без године издања</i>	
Valentin Pozaić	<i>Život prije rođenja</i> , FTIDI, Zagreb,	1990.	
	<i>Еутаназиа из православне перспективе</i> (зборник текстова), Каленић, Крагујевац.	2017	
Michael J. Behe	<i>Darwin's Black Box</i> , Simon and Schuster,	1996.	
Допунска литература			
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)
Antony Stephen Burnside	„Sveti Augustin o nastanku ljudskog života“, <i>Obnovljeni život</i> , Vol. 57, No2.	2002	197–205
Valentin Pozaić	„Rasprava o početu ljudskog života“, <i>Obnovljeni život</i> , Vol. 42, No1.	1987	47–60
Stanko Lasić	<i>Pravo na rođenje u učenju Crkve</i> , Centar za bioetiku FTI DI, Zagreb.	2009.	
Dana Wensley	„Being human: science and philosophy of cloning“ (May) 148, <i>Bulletin of Medical Ethics</i> .	1999	
John Harris	<i>Wonderwoman and Superman, The Ethics of Human Biotechnology</i> , Oxford University Press,	1992.	
E. Curran	„Abortion: Contemporary Debate in Philosophical and Religious Ethics“, in John Connery, <i>Abortion: The Development of the Roman Catholic Perspective</i> , Chicago: Loyola University Press.	1977.	
Σπύρος Μάνδρος	Ο νέος мύθος για τον μετάνθρωπο του, електронски часопис <i>Μεταθέσεις</i>	1999.	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента	Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе		
	присуство предавањима / консултације	15	15
	позитивно оцјењен сем. рад / пројекат / есеј	15	15
	тест / колоквијум	20	20
	Завршни испит		
	усмени испит	50	50
УКУПНО	100	100 %	
Датум овјере	4. март 2022. године		

7.

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ					
	Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“					
	Студијски програм: Теологија					
	Трећи циклус студија		Друга година студија			
Пун назив предмета	Светоотачка педагогија					
Катедра	Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“					
Шифра предмета		Статус предмета		Семестар	ECTS	
ПБФТЦ-037		изборни		III	15	
Наставник/ -ци	Проф. др Владимир Ступар					
Сарадник/ -ци	/					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S₀
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S₀
2	0	0	2*15*S ₀	0*15*S ₀	0*15*S ₀	1,5
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално)			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)			
2*15 + 0*15 + 0*15 = 30			2*15*S ₀ + 0*15*S ₀ + 0*15*S ₀ = 45			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 30 + 45 = 75 сати семестрално						
Исходи учења	Савладавањем овог предмета студент ће моћи / бити оспособљен да:					
	<ol style="list-style-type: none"> Самостално обави истраживање светоотачке педагогије; Самостално примени специфичне научно-истраживачке методе из области светоотачке педагогије; Резултате истраживања уобличи у форми научне студије; Јасно и аргументовано изложи резултате истраживања на научним скуповима, семинарима и предавањима; Усклади тему истраживања са савременим потребама друштва. 					
Условљеност	Нема условљености за слушање предмета. Положен тест/колоквијум и урађен семинарски је услов за полагање испита.					
Наставне методе	Предавања, семинари, консултације, студијски истраживачки рад.					
Садржај предмета по седмицама	<ol style="list-style-type: none"> Флоровски, Богатство светоотачке мисли периода 4. века Христоцентричност и пуноћа Богопознања, Јасност догматског исповједања и утицај светоотачке мисли на практични васпитно-образовни живот Цркве у тој и каснијим епохама. Формално и светотајинско образовање отаца овог периода. Богословске школе и монашки центри духовности. Флоровски, Важност и значај богословља отаца периода Цркве од 5-ог до 8-ог вијека. Посебан осврт на богословље Светог Максима Исповједника и Светог Јована Дамаскина. Утицај оца аскета на практични и монашки идеал васпитања, савршенства и духовног живота. Старечник, Изреке светих отаца и духовни живот у непосредној борби са страстима, искушењима и ђаволом. Задобијање врлина и благодати кроз покајање, молитву, пост, смирење, трпљење, расуђивање, љубав и Боговиђење. В. Лоски, Боговиђење у православном предању отаца и схоластички приступ тајни и могућности 					

	<p>човјека да види и доживи Бога, приступ и теолошки концепт. Разлика између познања и поимања. Боговиђење од библијских отаца до Светог Григорија Паламе.</p> <p>5. В. Јеротић, Појам обожења и индивидуациони процес у психологији. Сазревање људске душе као и највиши домети у психологији и светост човека као коначни циљ човекове егзистенције.</p> <p>6. С. Сахаров, Човјек у савременом свијету и духовна борба. Сјећање на смрт, духовни плач, појам богоостављености, духовна слобода и нетварна свјетлост, литургијска и лична молитва.</p> <p>7. А. Јевтић, Христос као Земља обећана, Сврха, Почетак и Крај и коначни Циљ, светоотачке педагогије. Свето Писмо, васпитна и образовна димензија. Света литургија и духовност као и истинска човјечност као парадигма у односу на нечовјечност. Питање добра и зла.</p> <p>8. А. Јевтић, Свети Сава и његова педагогија, еклисиологија и просвета утемељена на правој вјери и предању отаца.</p> <p>9. М. Васиљевић, Појам заједнице као начин постојања. Однос Бога и творевине, Богословски појам учествовања. Космолошка и теолошка димензија учествовања у светости Божијој. Учествовање у Христу.</p> <p>10. Н. Велимировић, Светост у поукама и делима Светог Николаја Велимировића.</p> <p>11. А. Светогорац, Подвижништво и светост на Атону у 19. вијеку – начин живота и аскетски етос.</p> <p>12. Ј. Исаак, Светост у подвижништву савремених отаца 20. вијека, Пајсија Светогорца и Старца Порфирија као и других подвижника.</p> <p>13. Ј. Стамулис, Светост и њена мисиолошка димензија у савременом друштву.</p> <p>14. Ј. Влахос, Богословске и васпитне претпоставке умносрдачне молитве. Преображај страсти истицање благодати Светог Духа- основ православне педагогије. Обожење у животу хришћана.</p> <p>15. Х. Јанарас, Светост као пуноћа слободе. Историјска и есхатолошка димензија светости.</p>
--	---

Обавезна литература

Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)
Г. Флоровски,	Источни оци IV века, Манастир Хиландар.	1997.	
Г. Флоровски,	Источни оци V-VIII века, Манастир Хиландар.	1998.	
	Старечник, Беседа, Нови Сад.	2000.	
В. Лоски,	Боговиђење, Манастир Хиландар.	2006.	
В. Јеротић,	Индивидуација и или обожење, Сабрана дела, прво коло књ. 6, Београд.	2004.	
С. Сахаров,	Видети Бога као што јесте, Манастир Хиландар.	1996.	
А. Јевтић,	Христос Алфа и Омега, Братство Св. Симеона Мироточивог, Врњачка Бања – Требиње.	2004.	
А. Јевтић,	Богословље Светог Саве, Братство Св. Симеона Мироточивог, Врњачка Бања – Требиње.	2004.	
М. Васиљевић,	Човек заједнице у Христу, ПБФ УБ, Sebastian Press, Атина-Београд, Лос Анђелес.	2015.	
Н. Велимировић,;	Сабрана дела, Православна црквена општина Линц, Линц- Аустрија.	2000.	
Ј. Антоније	Атонски подвижници деветнаестог века, Манастир Хиландар.	1993.	
Ј. Исаак	Житије Старца Пајсија Светогорца, Манастир Хиландар.	2006.	
Ј. Стамулис	Савремено православно мисионарско богословље, Хиландарски фонд, Београд.	2005.	
Х. Јанарас	Слобода морала, Каленић, Крагујевац.	2005.	

Допунска литература

Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)

Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима / консултације		15	15
	позитивно оцјењен сем. рад / пројекат / есеј		15	15

	тест / колоквијум	20	20
	Завршни испит		
	усмени испит	50	50
	УКУПНО	100	100 %
Датум овјере	4. март 2022. године		

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“					
	Студијски програм: Теологија					
	Трећи циклус студија	Друга година студија				
Пун назив предмета	Текстологија и егзегеза Псалтира					
Катедра	Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ПБФТЦ-038	изборни	III	15			
Наставник/ -ци	Проф. др Владислав Топаловић					
Сарадник/ -ци	/					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S₀	
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S₀
2	0	0	2*15*S ₀	0*15*S ₀	0*15*S ₀	1,5
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15 + 0*15 + 0*15 = 30			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15*S ₀ + 0*15*S ₀ + 0*15*S ₀ = 45			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 30 + 45 = 75 сати семестрално						
Исходи учења	Савладавањем овог предмета студент ће моћи / бити оспособљен да: <ol style="list-style-type: none"> Самостално обави истраживање из области увода у Псалтир и егзегезе псалама; Самостално примени специфичне научно-истраживачке методе из области увода у Псалтир и егзегезе псалама; Резултате истраживања уобличи у форми научне студије; Јасно и аргументовано изложи резултате истраживања на научним скуповима, семинарима и предавањима; Усклади тему истраживања са савременим потребама друштва. 					
Условљеност	Нема условљености за слушање предмета. Положен тест/колоквијум и урађен семинарски је услов за полагање испита.					
Наставне методе	Предавања, семинари, консултације, студијски истраживачки рад.					
Садржај предмета по седмицама	<ol style="list-style-type: none"> Псалтир као дио старооријенталне софиолошке (мудросне) књижевности. Софиолошке књижевне форме у Псалтиру Од јеврејског „Сефер Техилим“ до хришћанског Псалтира: историја текста Псалтира у јудејској и хришћанској традицији Структура Псалтира. Историја редакције. Велхаусенова теорија о врстама Псалама. <i>Sitz im Leben</i> јеврејског текста Псалтира Псалтир као кохерентно књижевно дјело. Знаци планске композиције Псалтира. Литургијска употреба Псалтира у античком јудејству и у Цркви. Месијанизам Псалтира и христологија Новог завјета: утицај Псалтира на развој ранохришћанске христологије. Пс 1; Пс 2; Пс 8 – упоредна лектура јеврејског и грчког текста, књижевна анализа и егзегеза. Пс 16 (15); Пс 22 (21); Пс 40 (39); Пс 45, (44); 51 (50) – упоредна лектура јеврејског и грчког текста, књижевна анализа и егзегеза. Пс 69 (68); Пс 72 (71); Пс 110 (109) – упоредна лектура јеврејског и грчког текста, књижевна анализа и егзегеза Пс 118 (117) – упоредна лектура јеврејског и грчког текста, књижевна анализа и егзегеза Преглед историје рецепције Псалтира Скица јединственог теолошког система Псалтира: слика Бога у Псалтиру, космологија, антропологија, амартологија, сотириологија и месијанизам. Преглед историје тумачења и истраживања Псалтира; предкритичко истраживање (патристика); историјски критицизам (Гункел, Вестерман, Криземан); религиолошко-историјски приступ (Маувинкел); канонски приступ (Ценгер); контекстуална егзегеза (Кил, Јановски). Текст Псалтира у словенским рукописима и инкунабулама. Преглед пређених тема 					
Обавезна литература						

Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Gunkel, H.	Die Psalmen (HK II/2), Göttingen (6. Aufl. 1986);	1929.		
Janowski, B.	Konfliktgespräche mit Gott. Eine Anthropologie der Psalmen, Neukirchen-Vluyn;	2003.		
Keel, O.	Die Welt der altorientalischen Bildsymbolik und das Alte Testament. Am Beispiel der Psalmen, Zürich u.a. (5. Aufl. Göttingen 1996);	1972.		
Mowinckel, S.	Psalmenstudien, Bd. 1-6, Kristiania;	1921-1924.		
Zenger, E.	Der Psalter als Buch. Beobachtungen zu seiner Entstehung, Komposition und Funktion, in: Zenger (Hg.)	1998.	1-57	
Zenger, E. (Hg.)	Der Psalter in Judentum und Christentum (HBS 18), Freiburg i.B. u.a.;	1998.		
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима / консултације		15	15
	позитивно оцјењен сем. рад / пројекат / есеј		15	15
	тест / колоквијум		20	20
	Завршни испит			
	усмени испит		50	50
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	4. март 2022. године			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“					
	Студијски програм: Теологија					
	Трећи циклус студија	Друга година студија				
Пун назив предмета	СПЦ у дијаспори					
Катедра	Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ПБФТЦ-039	изборни	III	15			
Наставник/ -ци	Проф. др Далибор Петровић					
Сарадник/ -ци	/					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S₀	
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S₀
2	0	0	2*15*S ₀	0*15*S ₀	0*15*S ₀	1,5
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15 + 0*15 + 0*15 = 30			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15*S ₀ + 0*15*S ₀ + 0*15*S ₀ = 45			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 30 + 45 = 75 сати семестрално						
Исходи учења	Савладавањем овог предмета студент ће моћи / бити оспособљен да: 1. Самостално обави истраживање из области које се односе на дијаспору Српске Православне Цркве; 2. Самостално примени специфичне научно-истраживачке методе из области у вези са темом дијаспоре Српске Православне Цркве; 3. Резултате истраживања уобличи у форми научне студије; 4. Јасно и аргументовано изложи резултате истраживања на научним скуповима, семинарима и предавањима; 5. Усклади тему истраживања са савременим потребама друштва.					
Условљеност	Нема условљености за слушање предмета. Положен тест/колоквијум и урађен семинарски је услов за полагање испита.					
Наставне методе	Предавања, семинари, консултације, студијски истраживачки рад.					
Садржај предмета по седмицама	1. Појам дијаспоре и њена појава у двадесетом вијеку. 2. Друштвено-социолошка структура српске емиграције у периоду између два свјетска рата. 3. Друштвено-социолошка структура српске емиграције после Другог свјетског рата. 4. Прва организација црквеног и литургијског живота СПЦ у земљама Западне Европе и Сјеверне Америке. 5. Оснивање Западноамеричке епархије СПЦ 1921. године. 6. Други свјетски рат и литургијска сабрања у заробљеничким логорима у нацистичкој Њемачкој. 7. Завршетак рата и организација црквених општина од стране свештенства блиског политичкој емиграцији из бивше државе. 8. Образовни течаји у логору Еболи (Италија). 9. Истакнуте личности предратне теолошко-академске заједнице у емиграцији. 10. Појава размирица и несугласица на релацији Западноамеричка епархија -Патријаршија у Београду. 11. Амерички раскол СПЦ – настанак. 12. Трајање и превазилажење раскола у Америци. 13. Организација нових епархија СПЦ у дијаспори. 14. Издавачка дјелатност. 15. Завршни преглед пређених области.					
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач			Година	Странице (од-до)	
Сава, епископ шумадијски	Историја Српске православне цркве у Америци и Канади 1891-1945.Каленић/Крагујевац.			1994		
Сава, епископ шумадијски	Српски јерарси од деветог до двадесетог века. Евро			1996		

	Београд-Каленић Крагујевац		
	Споменица. Педесет година српске православне црквене општине у Минхену. Минхен.	1997.	
	Споменица – поводом 15-годишњице Српске православне епархије Западноевропске 1969 -1984; Химелстир-Острог.	1984.	
Станимир Спасовић	Историја Српске православне цркве у Западној Европи. „Источник“ Епархије канадске, Торонто, Београд.	2002	
	Српска православна црква 1920-1970. Споменица о педесетогодишњици васпостављања српске патријаршије. Свети архијерејски синод Српске православне цркве, Београд.	1971.	
	Српска православна црква 1219-1969. Споменица о 750-годишњици аутокефалности. Свети архијерејски синод Српске православне цркве, Београд.	1969	
Далибор Петровић - Илија Јовић	Историја Српске Православне Цркве у Савезној Републици Њемачкој. Рукопис.	2019	
	Устав Митрополије аустралијско-новозеландске. Допуњен и усвојен на заседању Сабора Митрополије аустралијско-новозеландске од 05. септембра 2015. године у Мелбурну и одобрен одлуком Светог Архијерејског Сабора бр. 41/зап. 103 и бр. 42/зап. 104 од	20. маја 2016.	
Предраг Пузовић	<i>Епархије Српске православне цркве у расејању. Богословље:</i> Часопис Православног богословског факултета у Београду. 40. (1-2)	1996	87-96
Радомир Поповић	<i>Српска црква у историји. Зборник студија из историје Српске цркве.</i> Академија Српске православне цркве за уметност и конзервацију. Београд	2007.	
Допунска литература			
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента	Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе		
	присуство предавањима / консултације	15	15
	позитивно оцјењен сем. рад / пројекат / есеј	15	15
	тест / колоквијум	20	20
	Завршни испит		
	усмени испит	50	50
УКУПНО	100	100 %	
Датум овјере	4. март 2022. године		

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ							
	Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“							
	Студијски програм: Теологија							
Трећи циклус студија			Друга година студија					
Пун назив предмета		Мјешовити брак у правним традицијама Православне и Римокатоличке цркве						
Катедра		Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“						
Шифра предмета		Статус предмета		Семестар		ECTS		
ПБФТЦ-040		изборни		III		15		
Наставник/ -ци		Проф. др Саша Шољевић						
Сарадник/ -ци		/						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S₀		
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S ₀		
2	0	0	2*15*S ₀	0*15*S ₀	0*15*S ₀	1,5		
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално)			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)					
2*15 + 0*15 + 0*15 = 30			2*15*S ₀ + 0*15*S ₀ + 0*15*S ₀ = 45					
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 30 + 45 = 75 сати семестрално								
Исходи учења		Савладавањем овог предмета студент ће моћи / бити оспособљен да: 1. Самостално обави истраживање из области црквеног и брачног права Православне и Римокатоличке цркве; 2. Самостално примени специфичне научно-истраживачке методе из области брачног права; 3. Резултате истраживања уобличи у форми научне студије; 4. Јасно и аргументовано изложи резултате истраживања на научним скуповима, семинарима и предавањима; 5. Усклади тему истраживања са савременим потребама друштва.						
Условљеност		Нема условљености за слушање предмета. Положен тест/колоквијум и урађен семинарски је услов за полагање испита.						
Наставне методе		Предавања, семинари, консултације, студијски истраживачки рад.						
Садржај предмета по седмицама		1. Упознавање са садржајем предмета и литературом 2. Брак као света тајна – Јован Мајендорф 3. Рана Црква и римско право – Јован Мајендорф 4. Историјат институције мјешовитог брака – Петар Николић 5. Теологија сакраманта женидбе код римокатолика – Владимир Загорац 6. Пастирска брига и припрема за склапање брака код римокатолика према Законику канонског права 7. Matrimonia mixta – Петар Николић, Велимир Блажевић 8. Мјешовити брак у Римокатоличкој цркви према Законику канонског права 9. Тешкоће мјешовитог брака које истичу римокатолици – Иван Маџут						

	10. Литургијска пракса склапања мјешовитих бракова – Петар Николић 11. Мјешовити брак према Брачним правилима СПЦ 12. Питање учрковљења мјешовитог брака – Ненад Милошевић 13. Разлика вјерисповести као брачна сметња – Благота Гардашевић, Бранко Цисарш 14. Сабор на Криту 2016. године о мјешовитом браку - Одлуке Светог и Великог Сабора Православне цркве 15. Одбрана семинарског рада и припрема за усмени испит			
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
	Брачна правила Српске православне цркве, Свети архијерејски синод, Београд	1994.		
	Законик канонског права, Глас концила, Загреб	1996.		
Јован Мајендорф	Брак: Православна перспектива, Отачник, Београд	2012.		
Петар Николић	Мешовити брак у Римокатоличкој и Православној цркви, Саборност бр. 5, Пожаревац	2011.	135-151	
Владимир Загорац	Крстова отајства, Кршћанска садашњост, Загреб	1998.		
Иван Мацут	Мјешовите женидбе – изазов Цркви, Служба ријечи бр. 3 – 4, Загреб	2014.	384-389	
Велимир Блажевић	Мјешовите женидбе у праву Римокатоличке цркве, Кршћанска садашњост, Загреб	1975.		
Томо Вукшић	Женидбе у католичанству, православљу и исламу – правно и пасторално питање у међувјерским односима, Црква у свијету, Сарајево, бр.1 и 2.	2007.	81-85; 227-243	
Ненад Милошевић	Да ли је могуће учрковљење другог и мешовитог брака?, у књизи У Духу и истини, Инстут за теолошка истраживања, Београд	2011.	113-121	
Благота Гардашевић	Ваљаност римокатоличких светих тајни у Православној цркви, у књизи Избор црквено-правних радова, ПБФ у Београду	2002.	259-267	
Бранко Цисарш	Брачно право, Свети архијерејски синод, Београд	1973.		
	Одлуке Великог и Светог Сабора Православне цркве, Светигора, Београд – Цетиње	2017.		
Ненад Д. Милајковић	Схватање свете тајне брака у традицији Римокатоличке цркве, Теолошки погледи број 3, Београд	2013.	875 – 896	
Сергије В. Троицки	Изабране студије из брачног права, ПБФ, Фоча	2015.		
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима / консултације		15	15
	позитивно оцјењен сем. рад / пројекат / есеј		15	15
	тест / колоквијум		20	20
	Завршни испит			
	усмени испит		50	50
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	4. март 2022. године			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ					
	Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“					
	Студијски програм: Теологија					
	Трећи циклус студија		Друга година студија			
Пун назив предмета	Српско отачаствено богословље: дијахронија и савременост (Увод у богословље у српским земљама)					
Катедра	Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“					
Шифра предмета	Статус предмета		Семестар	ECTS		
ПБФТЦ-041	изборни		III	15		
Наставник/ -ци	Проф. др Дарко Ђого					
Сарадник/ -ци	/					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀	
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S₀
2	0	0	2*15*S ₀	0*15*S ₀	0*15*S ₀	1,5
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално)			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)			
2*15 + 0*15 + 0*15 = 30			2*15*S ₀ + 0*15*S ₀ + 0*15*S ₀ = 45			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 30 + 45 = 75 сати семестрално						
Исходи учења	Савладавањем овог предмета студент ће моћи / бити оспособљен да: <ol style="list-style-type: none"> Самостално обави истраживање из области специфично српске теолошке мисли; Самостално примени специфичне научно-истраживачке методе из области српског богословља; Резултате истраживања уобличи у форми научне студије; Јасно и аргументовано изложи резултате истраживања на научним скуповима, семинарима и предавањима; Усклади тему истраживања са савременим потребама друштва. 					
Условљеност	Нема условљености за слушање предмета. Положен тест/колоквијум и урађен семинарски је услов за полагање испита.					
Наставне методе	Предавања, семинари, консултације, студијски истраживачки рад.					
Садржај предмета по седмицама	<ol style="list-style-type: none"> Почеци: српски аутохтонизам као богословски проблем. Аутохтонизам као постмодернистички феномен. Потрага за исконским. Аутохтонизам и кирило-методијевско предање. Аутохтонизам као паралелни новопагански „светоповијесни“ пројекат. Аутохтонизам насупротив завјетне димензије српског идентитета Пред-немањихко наслијеђе: границе и области. Полицентризам. Св. Јован Владимир. Проблем недостатка рецепције преднемањихког наслијеђа данас Српска средњовјековна теологија у Рашкој А: правци, идеје, тенденције, културне форме и садржаји Српска средњовјековна теологија у Рашкој В: историософија, Христологија, државотворна концепција, идентитет Српска средњовјековна теологија у Босни и Хуму: културно-историјски спецификуми, династичке 					

	<p>особености. Теологија: Христологија, еклисиологија, идентитет</p> <p>6. Српска средњовјековна теологија у Рашкој и Босни и савременост. Недостатак полицентричне црквено-историјске систематизације. „Богумилска хипотеза“ – идентитетски инжењеринг и конструисана другост „Босне“</p> <p>7. Српски идентитет и српски црквени и народни покрет у 16. и 17. вијеку: Пећка Патријаршија и „изгубљени вијекови“. Шта је нама рани нови вијек? Проблем недостатка рецепције црквене културе предвуковског периода</p> <p>8. Српски црквени живот и идентитет у контексту „Византије послје Византије“. Односи са Русијом (западном и Московском). „Словенски“ идентитет – супстанца и политика</p> <p>9. Завјетне димензије српског идентитета: Косово као мјерило етоса и етноса. Шта је завјет и шта је косовски завјет?</p> <p>10. Српска теологија и европска модерна: да ли је и српска теологија и црквена пракса доживјела „криптороманско“ вавилонско ропство? Посебности српског културног обрасца на различитим подручјима као богословски задатак</p> <p>11. Вуковска реформа и национална идеологија: „преднародност“, завјетност, црквена култура и српски романтизам. Проблем дисконтинуитета и континуитета у српској историји и теологији</p> <p>12. Српска богословска мисао 19.вијека: од страних образаца до суочавања са савременошћу</p> <p>13. Светосавље као философија живота и интегрисујући принцип српске богословске историје и идентитета. Комуникабилност светосавске идеје према европским кретањима. Дијакхронија Косова и Светосавља као дијакхронија идентитета</p> <p>14. Српска црквена историја као тема српског богословља. Српска Цркве и идентитет у контексту компаративних истраживања словенске и свеправославне богословске историје и историје и богословља идентитета. Теорије националног и српска теологија данас</p> <p>15. Одбрана семинарског рада и припрема за испит</p>
--	--

Обавезна литература

Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)
Јустин Поповић	Светосавље као философија живота. Београд: Хришћанска мисао	2016.	
Николај Велимировић	Живот Светог Саве. Манастир Успења Пресвете Богородице	2016.	
Богољуб Шијаковић	Светосавље и философија живота. Нови Сад: Православна реч	2019.	
Атанасије Јевтић	Жичка беседа Светог Саве о правој вери, у: Бог отаца наших. Манастир Хиландар	2009.	89-120
Атанасије Јевтић	Развој богословља код Срба, у: Теолошки погледи XV (1982)	1982.	81-104
Владимир Вукашиновић	Српска барокна теологија. Врњци, Требиње: Братство Св. Симеона Мироточивога, Манастир Тврдош	2010.	
	Српска теологија у 20. веку (1-15). Београд: Православни богословски факултет	2007-2014.	
	Историја српског народа (сви томови). Београд: Српска књижевна задруга	2000.	
Дарко Ђого	Српска богословска перспектива за изучавање прошлости средњовјековног Хума и Босне, у: Осам вијекова светосавља у Херцеговини. Гацко, Ћоровићеви сусрети 2020. године	2020.	40-72
Владислав Пузовић	Руски путеви српског богословља. Школовање Срба на руским духовним академијама (1849-1917). Београд: Православни богословски факултет	2017.	

Допунска литература

Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)

	Врста евалуације рада студента	Бодови	Процент
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Предиспитне обавезе		
	присуство предавањима / консултације	15	15
	позитивно оцјењен сем. рад / пројекат / есеј	15	15
	тест / колоквијум	20	20
	Завршни испит		
	усмени испит	50	50
	УКУПНО	100	100 %
Датум овјере	4. март 2022. године		

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“					
	Студијски програм: Теологија					
	Трећи циклус студија	Друга година студија				
Пун назив предмета	Теократско уређење Свете Горе Атонске					
Катедра	Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ПБФТЦ-042	изборни	III	15			
Наставник/ -ци	Проф. др Мирко Сајловић					
Сарадник/ -ци	/					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S₀	
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S₀
2	0	0	2*15*S ₀	0*15*S ₀	0*15*S ₀	1,5
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15 + 0*15 + 0*15 = 30			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15*S ₀ + 0*15*S ₀ + 0*15*S ₀ = 45			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 30 + 45 = 75 сати семестрално						
Исходи учења	Савладавањем овог предмета студент ће моћи / бити оспособљен да: <ol style="list-style-type: none"> Самостално обави истраживање из области уређења Свете горе; Самостално примени специфичне научно-истраживачке методе из области теократског уређења у случају Свете горе; Резултате истраживања уобличи у форми научне студије; Јасно и аргументовано изложи резултате истраживања на научним скуповима, семинарима и предавањима; Усклади тему истраживања са савременим потребама друштва. 					
Условљеност	Нема условљености за слушање предмета. Положен тест/колоквијум и урађен семинарски је услов за полагање испита.					
Наставне методе	Предавања, семинари, консултације, студијски истраживачки рад.					
Садржај предмета по седмицама	<ol style="list-style-type: none"> О смислу потребе монашке екстериторијалности и организације „монашке државе“ („μοναχική πολιτεία“) Црквено и царско законодавство о манастирима (9-10 век) Светогорско (само)поимање историје Предмонашка историја атонског полуострва Први светогорски пустињаци Долазак светога Атанасија на Атон и оснивање Велике лавре Трећа хрисовуља цара Никифора II Фоке – питање имунитетских права Велике лавре Светогорска управа до 972. године Сукоб општежића царског манастира Велике лавре и светогорских отшелника Издавање Цимискијевог типика (972. г.) Питање евнуха и доношење другог Устава Свете Горе (1045. г.) О смислу монашке забране држања стоке на Светој Гори О смислу забране заједничког монаховања са евнусима и голобрадима О смислу забране побратимљења монаха са лаицима О смислу „аватона“ – забране приступа особама женскога пола на Атонско полуострво 					
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач			Година	Странице (од-до)	
	Actes du Prôtaton. Edition diplomatique par Denise Papachryssanthou, Paris.			1976.		
	Actes de Lavra. I. Première Partie : des origines à 1204, par P. Lemerle, A. Guillou, N. Svoronos, Denise Papachryssanthou, Paris.			1970.		
	Actes de Chilandar I. Dès origines à 1319, ed. Par M. Živojinović, V. Kravari, Ch. Giros, Peeters publishers,			1998.		

	Paris.		
	<i>Actes de Vatopedi I</i> , par J. Bompaire, J. Lefort, Vassiliki Kravari, Ch. Giros, Peeters publishers, Paris.	2001.	
	<i>Actes de Saint-Pantéléèmon</i> , par P. Lemerle, G. Dagron et S. Çirkoviç, Peeters publishers, Paris.	1982.	
	<i>Actes de Kastamonitou</i> , par N. Oikonomidès, P. Lethielleux, Paris.	1978.	
М. Сајловић	<i>Први и други Устав Свете Горе Атонске (превод, коментари, студија)</i> , ПБФ Свети Василије Острошки, Фоча.	2016.	
Д. Папахрисанту	<i>Атонско монаштво (почетци и организација)</i> , Друштво пријатеља Свете Горе Атонске, Београд.	2003.	
Г. Спик	<i>Света Гора : обнова у рају</i> , Београд	2016.	
	<i>Хиландарски зборник (vol. 1-15)</i> , Београд	1966-2021.	
	<i>Казивања о Светој Гори (vol 1-5)</i> , Београд	1995-2006.	
	<i>Зборник радова Византолошког института (vol 1-59)</i> , Београд	1959-2020	
Допунска литература			
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)
П. Христу	<i>Атонско монаштво (почетци и организација)</i> , Друштво пријатеља Свете Горе атонске, Београд.	2009.	
М. Живојиновић	<i>Светогорске келије и пиргови у средњем веку</i> , Византолошки институт, Београд.	1972.	
Ι. Π. Μαυράκης	Το Άγιον Όρος (Αθως) δια μέσου των αιώνων, Θεσσαλονίκη: ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	1971.	
Д. Кораћ	<i>Света Гора под српском влашћу (1345-1371)</i> ЗРВИ 31, Београд.	1992.	
Д. Богдановић, Д. Медаковић, В. Ј. Ђурић	<i>Хиландар</i> , Београд: Републички завод за заштиту споменика културе Србије; Југословенска ревија; "Вук Караџић"	1978.	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента	Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе		
	присуство предавањима / консултације	15	15
	позитивно оцјењен сем. рад / пројекат / есеј	15	15
	тест / колоквијум	20	20
	Завршни испит		
	усмени испит	50	50
УКУПНО	100	100 %	
Датум овјере	4. март 2022. године		

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ					
	Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“					
	<i>Студијски програм: Теологија</i>					
	Трећи циклус студија		Друга година студија			
Пун назив предмета	Поетика византијске књижевности					
Катедра	Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“					
Шифра предмета	Статус предмета		Семестар	ECTS		
ПБФТЦ-043	изборни		III	15		
Наставник/ -ци	Доц. др Владан Бартула					
Сарадник/ -ци	/					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀	
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S₀
2	0	0	2*15*S ₀	0*15*S ₀	0*15*S ₀	1,5
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално)			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)			
2*15 + 0*15 + 0*15 = 30			2*15*S ₀ + 0*15*S ₀ + 0*15*S ₀ = 45			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 30 + 45 = 75 сати семестрално						
Исходи учења	Савладавањем овог предмета студент ће моћи / бити оспособљен да:					
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Самостално обави истраживање из области византијске књижевности, с посебним освртом на поетичке и естетичке теме, као и њену рецепцију у каснијим епохама и периодима; 2. Самостално примени специфичне научно-истраживачке методе из области византијске књижевности; 3. Резултате истраживања уобличи у форми научне студије; 4. Јасно и аргументовано изложи резултате истраживања на научним скуповима, семинарима и предавањима; 5. Усклади тему истраживања са савременим потребама друштва. 					
Условљеност	Нема условљености за слушање предмета. Положен тест/колоквијум и урађен семинарски рад је услов за полагање испита.					
Наставне методе	Предавања, семинари, консултације, студијски истраживачки рад.					
Садржај предмета по седмицама	<ol style="list-style-type: none"> 1. Постанак и развој византијске књижевности. Периодизација и жанрови. 2. Византијска књижевности у историји и теорији књижевности. 3. Биће као савршенство. Љепота као биће. Ријеч и књига. Рађање риме из духа хеленске дијалектике. 4. Естетика унутрашњег. Слика и симбол. Канон. 5. Философија љубави у византијској књижевности. Есхатологија византијске књижевности. 6. Византинци и антика. Јудео-хришћанско и хеленско-римско наслеђе у византијској књижевности. 7. Библијски и пагански садржаји. 8. Рецепција античке и византијске мисли у историји и савременом добу. 9. Рановизантијски период (527-650) 10. „Мрачни вијек“ и иконоборство (650-863). Поетика композиције. Семиотика иконе. 11. Политичка стабилизација и културна конолидација „Македонска ренесанса“ (843-1025) 					

	12. Нова културна кретања и политичко пропадање (1025-1204) 13. Византијско царство у егзилу (1204-1261) 14. Позновизантијски период „Палеолошко раздобље“ (1261-1453) 15. Значај средњовјековне књижевности за савремену европску културу. Византијска духовност и европско пјесништво. Рецепција византијске књижевности код Словена.			
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Јан Улуф Русенквист	<i>Византијска књижевност</i> . Београд: Карпос.	2014.		
Ханс Георг Бек	<i>Путеви византијске књижевности</i> . Београд: СКЗ	1967.		
Ханс Георг Бек	<i>Византијски миленијум</i> . Београд: Клио.	1998.		
С. С. Аверинцев	<i>Поетика византијске књижевности</i> . Београд: СКЗ.	1982.		
Димитрије Богдановић	<i>Историја старе српске књижевности</i> . Београд: СКЗ	1991.		
Д. С. Лихачов	<i>Поетика старе руске књижевности</i> . Београд: СКЗ	1972.		
Атанасије Јевтић	<i>Патрологија 1, 2, 3, 4, 5</i> . Београд - Требиње: ПБФ – Видослов.	2016.		
Димитрије Богдановић	<i>Јован Лествичник</i> . Београд: Бард-фин	2008.		
Виктор Бичков	<i>Кратка историја византијске естетике</i> . Београд	2014.		
Венеција Котас	<i>Византијско позориште</i> . Подгорица: ЦИД	2002.		
Шарл Дил	<i>Византијске слике</i> . Београд: СКЗ	1991.		
Жак ле Гоф	<i>Да ли је Европа настала у средњем веку</i> . Београд: Клио	2010.		
Герхард Подскалски	<i>Средњовековна теолошка књижевност у Бугарској и Србији</i> . Београд: Институт за теолошка истраживања	2010.		
Милан Радуловић	<i>Уметност и вера</i> . Београд: Институт за теолошка истраживања.	2013.		
Милорад Лазић	<i>Српска естетика аскетизма</i> . Манастир Хиландар	2008.		
Смиља Марјановић - Душанић	<i>Свето и пропадљиво</i> . Београд: Клио	2017.		
Група аутора	<i>Povijest svjetske književnosti – knjiga 2</i> , Zagreb	1977.		
Група аутора	<i>Антички и византијски роман</i> . Београд: Карпос	2022.		
Александар П. Каждан	<i>Књига и писац у Византији</i> . Београд: Еволута	2018.		
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
	Допунска литература биће понуђена у договору кандидата са предметним наставником и у односу на теме истраживачких радова.			
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима / консултације		15	15
	позитивно оцјењен сем. рад / пројекат / есеј		15	15
	тест / колоквијум		20	20
	Завршни испит			
	усмени испит		50	50
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	21. јун 2022. године			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ							
	Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“							
	Студијски програм: Теологија							
Трећи циклус студија			Друга година студија					
Пун назив предмета		Православно богословље и политика						
Катедра		Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“						
Шифра предмета		Статус предмета		Семестар		ECTS		
ПБФТЦ-044		изборни		III		15		
Наставник/ -ци		Проф. др Растко Јовић						
Сарадник/ -ци		/						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S₀		
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S₀		
2	0	0	2*15*S ₀	0*15*S ₀	0*15*S ₀	1,5		
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално)			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)					
2*15 + 0*15 + 0*15 = 30			2*15*S ₀ + 0*15*S ₀ + 0*15*S ₀ = 45					
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 30 + 45 = 75 сати семестрално								
Исходи учења		Савладавањем овог предмета студент ће моћи / бити оспособљен да: <ol style="list-style-type: none"> Самостално обави истраживање из области односа православног богословља и политике; Самостално примени специфичне научно-истраживачке методе из области православног богословља и политике; Резултате истраживања уобличи у форми научне студије; Јасно и аргументовано изложи резултате истраживања на научним скуповима, семинарима и предавањима; Усклади тему истраживања са савременим потребама друштва. 						
Условљеност		Нема условљености за слушање предмета. Положен тест/колоквијум и урађен семинарски је услов за полагање испита.						
Наставне методе		Предавања, семинари, консултације, студијски истраживачки рад.						
Садржај предмета по седмицама		<ol style="list-style-type: none"> Предмет Православно богословље и политика: појам, задаци, садржаји, везе са другим наукама, методологија, извори и литература Политичко богословље Узроци развоја политичке теологије код православних Теологија ослобођења и Православни Јавна улога Цркве и богословља Српско друштво и богословље у периоду 1945-1990. Српско друштво и богословље у 21. веку Православље и пост-социјалистичко доба Есхатолошка димензија политичког богословља Служење и моћ 						

	11. Есхатологија и теократија 12. Контекстуално богословље: ратни изазови 13. Православље и пост-секуларно доба 14. Завршна разматрања и закључци 15. Припрема за испит			
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Радован Биговић	<i>Црква у савременом свету</i> , Службени гласник, Београд.	2010.		
Pantelis Kalaitzidis	<i>Orthodoxy and Political Theology</i> , WCC Publications, Geneva.	2012.		
Зоран Крстић	<i>Православље и модерност</i> , Службени гласник, Београд.	2012.		
Leonardo Boff	<i>Crkva karizma i vlast</i> , Stvarnost, Zagreb.	1987.		
Konrad Raiser	<i>Religion, Power, Politics</i> , WCC Publications, Geneva.	2013.		
Жан Боберо, Мишлин Мило	<i>Лаицитети без граница</i> , Карпос.	2011.		
Emmanuel Clapsis	<i>Orthodoxy in Conversation</i> , WCC Publications, Holy Cross Orthodox Press, Geneva, Brookline.	2000.		
Emmanuel Clapsis ed.	<i>The Orthodox Churches in a Pluralistic World</i> , WCC Publications, Holy Cross Orthodox Press, Geneva, Brookline.	2000.		
Растко Јовић	<i>Динамика хришћанског идентитета</i> , ПБФ/ИТИ, Београд.	2018.		
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима / консултације		15	15
	позитивно оцјењен сем. рад / пројекат / есеј		15	15
	тест / колоквијум		20	20
	Завршни испит			
	усмени испит		50	50
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	4. март 2022. године			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ							
	Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“							
	Студијски програм: Теологија							
Трећи циклус студија			Друга година студија					
Пун назив предмета		Сирски списи од IV до половине VII века						
Катедра		Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“						
Шифра предмета		Статус предмета		Семестар		ECTS		
ПБФТЦ-045		изборни		III		15		
Наставник/ -ци		Доц. др Бошко Ерић						
Сарадник/ -ци		/						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S₀		
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S₀		
2	0	0	2*15*S ₀	0*15*S ₀	0*15*S ₀	1,5		
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално)			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)					
2*15 + 0*15 + 0*15 = 30			2*15*S ₀ + 0*15*S ₀ + 0*15*S ₀ = 45					
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 30 + 45 = 75 сати семестрално								
Исходи учења		<p>Савладавањем овог предмета студент ће моћи / бити оспособљен да:</p> <ol style="list-style-type: none"> Самостално обави истраживање из области којим се баве сирски списи од 4. до 7. века; Самостално примени специфичне научно-истраживачке методе из области сирске патрологије од 4. до 7. века, Резултате истраживања уобличи у форми научне студије; Јасно и аргументовано изложи резултате истраживања на научним скуповима, семинарима и предавањима; Усклади тему истраживања са савременим потребама друштва. 						
Условљеност		Нема условљености за слушање предмета. Положен тест/колоквијум и урађен семинарски је услов за полагање испита.						
Наставне методе		Предавања, семинари, консултације, студијски истраживачки рад.						
Садржај предмета по седмицама		<ol style="list-style-type: none"> Увод у сирски свет: културно-историјски амбијент у ком настају списи на сирском од Христовог времена до појаве ислама, особености сирског језика, списи пре 4. века и укратко о времену од 4. до 7. века. Персијски Мудрац и његови списи. Свети Јефрем Сирски и његови смиси. Књига степена Јован Апамејски и његови списи. Исак Амидски/Антиохијски/Едески и његови/њихови списи. Нарсај Низибиски и његови списи. Јаков Серушки и његови списи. Филоксен Мабушки и његови списи. 						

	10. Учење Апостола Адаја. 11. Едеске Хронике. 12. Јован Ефески и његови списи. 13. Пећина блага. 14. Књига о Химјаритима. 15. Завршни преглед пређеног градива.		
Обавезна литература			
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)
Brock, S.	<i>A brief outline of Syriac literature</i> , Kottayam, India: St. Ephrem Ecumenical Research Institute.	1997	7-53
Edited by Sebastian P. Brock, Aaron M. Butts, George A. Kiraz, Lucas Van Rompay	<i>Gorgias Encyclopedic Dictionary of the Syriac Heritage</i> , NJ, USA: Beth Mardutho: The Syriac Institute.	2011	9-10, 24-25, 85-86, 90-91, 97-98, 145-147, 197-198, 212-213, 303-304, 332-333, 433-435, 442, 445
Допунска литература			
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)
Aphraate le Sage Persan	<i>Les Exposés ; Exposés I–X</i> , t. I, traduction du syriaque, notes et index par Marie-Joseph Pierre, <i>Sources chrétiennes</i> 349, Paris : Edition du Cerf.	1988	Цела књига
Aphraate le Sage Persan	<i>Les Exposés ; Exposés XI–XXIII</i> , tom II, traduction du syriaque, notes et index par Marie-Joseph Pierre, <i>Sources chrétiennes</i> 359, Paris : Edition du Cerf :	1989	Цела књига
Cowper, B. H.	„The Chronicle of Edessa“, <i>Journal of Sacred Literature and Biblical Record</i> . 5 (9)	1865	28–45
Erić, B.	„The Exegetical Method of Jacob of Serugh In Mimro on Balaam and Balak“, <i>International Journal of Orthodox Theology</i> 12:1	2021	69–85
Gharib, A.	„Saint Isaac of Antioch’s homily on The Love of Learning, Translation and commentary“, in <i>Syriac Orthodox Patriarchal Journal</i> , 58	2020	1–29
Jean d’Aramée	<i>Dialogues et traités</i> ; introduction, traduction et notes par René Lavenant, <i>Sources chrétiennes</i> 311, Paris : Edition du Cerf.	1984	Цела књига
John of Ephesus	<i>Lives of the Eastern Saints I</i> , Syriac text edited and translated by E. W. Brooks, y <i>Patrologia Orientalis</i> t. 17, Paris : Firmin-Didot et Cie.	1923	1-307
John of Ephesus	<i>Lives of the Eastern Saints II</i> , Syriac text edited and translated by E. W. Brooks, y <i>Patrologia Orientalis</i> t. 18, Paris : Firmin-Didot et Cie.	1924	513-698
John of Ephesus	<i>Lives of the Eastern Saints II</i> , Syriac text edited and translated by E. W. Brooks, y <i>Patrologia Orientalis</i> t. 19, Paris : Firmin-Didot et Cie.	1926	151-285
Unknown author	<i>The Book of Himyarites</i> , ed. and tr. A. Moberg, Lund	1924	Цела књига
Unknown author	<i>The Book of Steps: The Syriac Liber Graduum</i> , translated, with introduction and notes by Robert A. Kitchen and Martien F. G. Parmentier, Kalamazoo, Michigan: Cistercian publications.	2004	Цела књига
Unknown author	<i>The Book of the Cave of Treasures</i> . A History of the Patriarchs and the Kings their Successors from the Creation to the Crucifixion of Christ translated from the Syriac Text of the British Museum Ms. Add. 25875. E. A. W. Budge, Ed., London: The Religious tract Society	1927	Цела књига
Wallis Budge, E. A.	<i>The Discourses of Philoxenus of Mabbôgh</i> , A. D. 485-519, Edited from Syriac Manuscripts of the Sixth and Seventh Centuries in the British Museum, with an	1894	Цела књига

	English Translation, 2 vol., Londres.			
Wood, P.	'We have no king but Christ' Christian Political Thought in Greater Syria on the Eve of the Arab Conquest, Oxford University Press.	2010	1-264	
Ерић, Б.	„Мемра Мар Јефрема благословеног; 'О Ниниви и Јони'“, <i>Кад Израил беше дете</i> , Зборник радова у част професора Драгана Милина поводом 70. рођендана, приредио Родољуб Кубат, Библијске студије 1, Београд: Православни богословски факултет, Библијски институт.	2015	113–174	
Ерић, Б.	„Мадраше Светог Јефрема Сиријског о Јони и Ниневљанима“ (рад садржи увод, превод, анализу и коментаре), <i>Годишњак</i> 17.	2018	93–115	
Ерић, Б.	„Нарсајева ' Мемра о пресељењу Еноха и Илије' - увод, превод, анализа и поређење“, <i>Богословље</i> 77/2 .	2018	22–53	
Ерић, Б.	„Дело владике Атанасија и сиријска патрологија: пример Јакова Серушког“, <i>Вера и мисао у вртлогу времена</i> ; Међународни зборник радова у част митрополита Амфилохија (Радовића) и епископа Атанасија (Јевтића), приредили Андреј Јефтић, Микоња Кнежевић, Раде Ристић, Београд – Подгорица – Фоча: Православни богословски факултет Универзитета у Београду, Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“ Универзитета у Источном Сарајеву	2021	327–342	
Јефрем Сиријски	„Педесет и трећа химна о Низибји“, <i>Видослов</i> 63	2014	20–24	
Мар Јаков	„Мемра о Светом Мар Јефрему“, превод Бошко Ерић, <i>Теолошки погледи</i> XLIX/1	2016	3–18	
Непознати аутор	<i>Учење Апостола Адаја</i> , превод Небојша Тумара, Београд: Отачник.	2010	<i>Цела књига</i>	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима / консултације		15	15
	позитивно оцјењен сем. рад / пројекат / есеј		15	15
	тест / колоквијум		20	20
	Завршни испит			
	усмени испит		50	50
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	4. март 2022. године			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ					
	Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“					
	Студијски програм: Теологија					
	Трећи циклус студија		Друга година студија			
Пун назив предмета	Српска црквеноисторијска истраживања у 19. и 20. веку					
Катедра	Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“					
Шифра предмета		Статус предмета		Семестар	ECTS	
ПБФТЦ-046		изборни		III	15	
Наставник/ -ци	Проф. др Владислав Пузовић					
Сарадник/ -ци	/					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S₀
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S₀
2	0	0	2*15*S ₀	0*15*S ₀	0*15*S ₀	1,5
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15 + 0*15 + 0*15 = 30			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15*S ₀ + 0*15*S ₀ + 0*15*S ₀ = 45			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 30 + 45 = 75 сати семестрално						
Исходи учења	Савладавањем овог предмета студент ће моћи / бити оспособљен да:					
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Самостално обави истраживањ из области српске црквеноисторијске науке у 19. и 20. веку; 2. Самостално примени специфичне научно-истраживачке методе из области српске црквеноисторијске науке; 3. Резултате истраживања уобличи у форми научне студије; 4. Јасно и аргументовано изложи резултате истраживања на научним скуповима, семинарима и предавањима; 5. Усклади тему истраживања са савременим потребама друштва. 					
Условљеност	Нема условљености за слушање предмета. Положен тест/колоквијум и урађен семинарски је услов за полагање испита.					
Наставне методе	Предавања, семинари, консултације, студијски истраживачки рад.					
Садржај предмета по седмицама	<ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет Српска црквеноисторијска истраживања у 19. и 20. веку: појам, задаци, садржаји, везе са другим научним дисциплинама, методологија, извори и литература 2. Утицај наслеђа архимандрита Јована Рајића на развој српских црквеноисторијских истраживања 3. Карловачка црквеноисторијска школа: наслеђе браће Руварац 4. Црквеноисторијска истраживања у Краљевини Србији: архимандрит Нићифор Дучић, епископ Никанор Ружичић, Светозар Никетић 5. Епископ Никодим Милаш као црквени историчар 6. Критички или национално-апологетски метод у српској црквеној историографији (крај 19 – почетак 20. века) 7. Утицај руске црквеноисторијске школе на развој српских црквеноисторијских истраживања 8. Српска црквеноисторијска истраживања на Православном богословском факултету у Београду 9. Научно наслеђе проте Стевана Димитријевића 10. Научно наслеђе проте др Радослава Грујића 11. Научно наслеђе др Ђока Слијепчевића 12. Научно наслеђе др Љубомира Дурковића-Јакшића 13. Научно наслеђе др Душана Кашића 					

	14. Научно наслеђе епископа др Саве Вуковића			
	15. Перспективе развоја српских црквеноисторијских истраживања			
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Ђ. Слијепчевић	Историја Српске Православне Цркве, т. 1, Београд: CATENA MUNDI	2002.	2-9	
Н. Радојчић	Историјске студије митрополита Стефана Стратимировића, Гласник Историског друштва у Новом Саду књ. II, св. 3	1929.	317-364	
	Споменица Илариону Руварцу, Нови Сад: Филозофски факултет	1955.	Цела књига	
Ђ. Слијепчевић	Ниџифор Дучић – прилог за монографију, Две студије, Келн	1986.	5-34	
	Богословље 1–2 (Споменица проти Стевану М. Димитријевићу). Београд: Православни богословски факултет	1984.	Цело издање	
С. Милеуснић	Поговор, у: Р. Грујић, Азбучник Српске Православне Цркве, Београд: Музеј СПЦ	1993.	335-344	
П. Пузовић	Др Ђоко Слијепчевић (1907–1993). Биографија и библиографија, Богословље 1–2	1992.	103-116	
А. Младеновић	Проф. др Љубомир Дурковић-Јакшић (1907–1997), Археографски прилози 19	1997.	277-282	
С. Милеуснић	Протојереј-ставрофор др Душан Кашић, у: Д. Кашић, Српски манастири у Хрватској и Славонији, Београд	1996.	377-394	
П. Пузовић	Епископ шумадијски др Сава Вуковић (1930–2001), Прилози за историју Српске Православне Цркве, књ. III, Фоча: Православни богословски факултет	2006.	117-131	
В. Пузовић	Путеви српске црквеноисторијске науке: српски богослови као истраживачи историје Српске Цркве, Осам векова аутокефалије Српске Православне Цркве, т. II, Београд: Свети архијерејски синод СПЦ	2020.	95-120	
В. Пузовић	Иван Савич Паљмов као истраживач српске црквене историје, Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор, књ. 84	2018.	63-73	
В. Пузовић	Развој српске црквене историографије у Карловачкој митрополији у XIX и почетком XX века, Богословље и духовни живот Карловачке митрополије	2020.	163-172	
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима / консултације		15	15
	позитивно оцјењен сем. рад / пројекат / есеј		15	15
	тест / колоквијум		20	20
	Завршни испит			
	усмени испит		50	50
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	4. март 2022. године			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ							
	Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“							
	Студијски програм: Теологија							
Трећи циклус студија			Друга година студија					
Пун назив предмета		Ортодоксија и ортопраксија у <i>Законоправили Светог Саве</i> (лингвокултуролошки аспекти)						
Катедра		Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“						
Шифра предмета		Статус предмета		Семестар		ECTS		
ПБФТЦ-047		изборни		III		15		
Наставник/ -ци		Проф. др Зорица Никитовић						
Сарадник/ -ци		/						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S₀		
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S₀		
2	0	0	2*15*S ₀	0*15*S ₀	0*15*S ₀	1,5		
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15 + 0*15 + 0*15 = 30			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15*S ₀ + 0*15*S ₀ + 0*15*S ₀ = 45					
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 30 + 45 = 75 сати семестрално								
Исходи учења		Савладавањем овог предмета студент ће моћи / бити оспособљен да: <ol style="list-style-type: none"> Самостално обави истраживање из области лингвокултуролошких аспеката ортодоксије и ортопраксије у <i>Законоправили Светог Саве</i>; Самостално примени специфичне научно-истраживачке методе из области лингвокултуролошких аспеката ортодоксије и ортопраксије у <i>Законоправили Светог Саве</i>; Резултате истраживања уобличи у форми научне студије; Јасно и аргументовано изложи резултате истраживања на научним скуповима, семинарима и предавањима; Усклади тему истраживања са савременим потребама друштва. 						
Условљеност		Нема условљености за слушање предмета. Положен тест/колоквијум и урађен семинарски је услов за полагање испита.						
Наставне методе		Предавања, семинари, консултације, студијски истраживачки рад.						
Садржај предмета по седмицама		<ol style="list-style-type: none"> Теологија и језик. Тајна језика у Светом писму и цркви Христовој. Христијанизација грчког језика. Семантичка промјена као одраз сусрета култура (пагански и хришћански културни модел код Словена) (на примјерима <i>greh, vina, krivina, blod, dlj, cena, kajati se</i>). Творбени модели настанка словенских богословских термина: калкирање, транспозиција, позајмљивање, ментализација. Хришћанска слика свијета у свјетлу лексичког система старословенског језика. Макрокосмос и предметни свијет средњовјековља. Религијске, социјалне, духовне, етичке и виталне вриједности на основу лексичког појмовника. <i>Законоправило Светог Саве</i> – историјски контекст и значај. Назив, ауторство, историја питања, извори, рецепција. Идеологија и Законоправило. Српски и руски сачувани преписи. Хијерархија средњовјековних књижевних жанрова по Н.И. Толстоју и по Е.М. Вершчагину. Најзначајнији књижевни споменици српскословенске епохе. Најзначајнији правни споменици: светосавски Номоканон, Синтагма Матије Властара, Душанов законик. Структура Законоправила, црквени и грађански закони. Књижевни жанрови у <i>Законоправили</i>. <i>Законоправило</i> као велики језички догађај српскословенског језика. Теоријско-методолошка 						

	<p>ограничења проучавања лексике из семантичког поља религије. Концепти: грѣхъ, запрещеније, покањније, добродѣтель, свѣтъ.</p> <p>6. Интерпретативна и семантичко-прагматичка анализа контекста у којима се употребљавају ријечи и синтагме које означавају и изражавају наведене концепте.</p> <p>7. Партиципи и сложенице – кондензатори вишечланих синтаксичких конструкција.</p> <p>8. <i>Законоправило</i> кроз призму лексичког односа антонимије: правовѣрије/зловѣрије; закон/безаконије, и др.</p> <p>9. <i>Законоправило</i> кроз призму лексичког односа синонимије и хипонимије: јересоними.</p> <p>10. Мјесто <i>Законоправила</i> у националној концептосфери средњовјековне српске књижевности и културе. <i>Законоправило</i> – језгро културног модела историјске православне црквене културе.</p> <p>11. Мјесто <i>Законоправила</i> у богословљу и националној концептосфери данашњице.</p> <p>12. <i>Законоправило</i> као велики језички догађај стандардног српског језика. Пренос на савремени српски језик – методологија и технике превођења.</p> <p>13. Проблеми и преводилачка рјешења на примјерима из <i>Прохирона</i> (Градског закона) и Виђења Светог Диједоха.</p> <p>14. Полисемија старих и нових књижевних језика. Реторика посвјетовљења савремених језика. Језички секуларизати – отуђење изворно теолошких садржаја.</p> <p>15. Завршна разматрања</p>		
Обавезна литература			
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)
	Сарајевски препис Законоправила Светог Саве из XIV вијека, фототипија. Приређивачи: проф. др Станка Стјепановић и јеромонах Серафим (Глигић). „ДАБАР“ Издавачка кућа Митрополије добробосанске, Добрунска Ријека.	2013.	
	Законоправило Светог Саве. Превод Сарајевског преписа. Братство манастира Добрунска Ријека, Станка Стјепановић, Слободан Продић. „ДАБАР“ Издавачка кућа Митрополије добробосанске, Добрунска Ријека.	2019.	
Допунска литература			
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)
Богдановић, Д.	<i>Стара српска књижевност. Историја српске књижевности</i> , књ. 1, Београд: Досије и Научна књига.	1991.	
Грковић-Мејџор, Ј.	<i>Списи из историјске лингвистике. Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића.</i>	2007.	
Вендина, Т. И.	<i>Средневековий человек в зеркале старославянского языка. Российская академия наук, Институт славяноведения. Москва: Индрик,</i>	2002.	
Верещагин, Е. М.	<i>История возникновения древнего обеславянского литературного языка. Переводческая деятельность Кирилла и Мефодия и их учеников. Москва: Мартис.</i>	1997.	
Гуревич, А.	<i>Категорије средњовековне културе. Нови Сад: Матица Српска.</i>	1984.	
Кончаревећ, К.	<i>Језик и религија – појмовник теолингвистике. Београд: Јасен.</i>	2017.	
Лазић, М.	<i>Српска естетика аскетизма. Хиландар: Библиотека Тавор.</i>	2008.	
Милаш, Н.	О каноничним зборницима православне цркве. Крмчија Савинска [1884] <i>Аутобиографија. Студије. Чланци.</i> Дела Никодима Милаша, Књ. VII. Београд – Шибеник: Истина, издавачка установа епархије Далматинске.	2005.	389–479, 479–510

Никитовић, З.	<i>Сложенице у оригиналним српскословенским дјелима сакралног карактера</i> . Бања Лука: Филолошки факултет.	2014.		
Никитовић, З.	<i>Концептосфера правовјерја у Законоправику Светог Саве. Семантичко-прагматичка проучавања језика</i> . Бања Лука: Филолошки факултет Универзитета у Бањој Луци (у припреми).	2020.		
Никитовић, З.	„Теолошке и поетолошке основе семантичког поља радовања у Духу Светоме“. у: <i>Теолингвистичка проучавања словенских језика</i> . САНУ, Одељење језика и књижевности, књ 5 (ур. Ј. Грковић-Мејџор и К. Кончаревић). Београд, 2013, 419–437. факултет Универзитета Источно Сарајево.	2018.	215–238.	
Новаковић, С.	<i>Правни списи</i> . Приредио Душан Илијин. Изабрана дела. Књига седамнаеста. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.	2006.		
Пападопулос, С.	<i>Теологија и језик</i> . Србиње – Београд – Ваљево – Минхен: Универзитетски образовани хришћански богослови – Хиландарски фонд – Задужбина „Николај Велимировић и Јустин Поповић“.	1998.		
Петровић, М. М.	„Свети Сава као састављач и преводилац Законоправила – српског номоканона“. <i>Историјски часопис</i> , књ. XLIX.	2002.	27–45.	
	<i>Старославјанский словарь (по рукописям X-XI веков)</i> (ред. Р. М. Цейтлин, Р. Вечерка и Э. Благова), Москва.	1994.		
Троицки, С. В.	„Ко је превео Крмчију са тумачењима?“ <i>Глас</i> , САН 193.	1949.	119–142	
Троицки, С. В.	<i>Како треба издати Светосавску Крмчију (Номоканон са тумачењима)</i> . Споменик СII, Нова серија 4, Београд: Српска академија наука, Одељење друштвених наука.	1952.		
Турилов, А. А.	Роль сербской традиции в сохранении древнейших памятников славянской литературы <i>Славянский альманах 1998</i> . Москва: Индрик.	1999.	17–29	
Шаркић, С.	<i>Закон у глагољским и ћирилским правним споменицима</i> (од XII до XVIII века). Нови Сад: Правни факултет.	2015.		
Щапов Я. Н.	Византийское и южнославянское правовое наследие на Руси в XI–XIII вв. Москва.	1978.	117–158	
Blumenberg, H.	<i>Legitimität novog veka</i> . Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižnica Zorana Stojanovića.	2004.		
Budagov, R.A.	<i>Razvitak i usvršavanje jezika</i> , Sarajevo: Svjetlost.	1981.		
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима / консултације		15	15
	позитивно оцјењен сем. рад / пројекат / есеј		15	15
	тест / колоквијум		20	20
	Завршни испит			
	усмени испит		50	50
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	4. март 2022. године			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ							
	Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“							
	Студијски програм: Теологија							
Трећи циклус студија			Друга година студија					
Пун назив предмета		Примат у савременом екуменском контексту						
Катедра		Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“						
Шифра предмета		Статус предмета		Семестар		ECTS		
ПБФТЦ-048		изборни		III		15		
Наставник/ -ци		Проф. др Раде Кисић						
Сарадник/ -ци		/						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S₀		
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S₀		
2	0	0	2*15*S ₀	0*15*S ₀	0*15*S ₀	1,5		
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално)			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)					
2*15 + 0*15 + 0*15 = 30			2*15*S ₀ + 0*15*S ₀ + 0*15*S ₀ = 45					
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 30 + 45 = 75 сати семестрално								
Исходи учења		Савладавањем овог предмета студент ће моћи / бити оспособљен да: <ol style="list-style-type: none"> Самостално обави истраживање из области примата у савременом екуменском контексту; Самостално примени специфичне научно-истраживачке методе из области примата у савременом екуменском контексту; Резултате истраживања уобличи у форми научне студије; Јасно и аргументовано изложи резултате истраживања на научним скуповима, семинарима и предавањима; Усклади тему истраживања са савременим потребама друштва. 						
Условљеност		Нема условљености за слушање предмета. Положен тест/колоквијум и урађен семинарски је услов за полагање испита.						
Наставне методе		Предавања, семинари, консултације, студијски истраживачки рад.						
Садржај предмета по седмицама		<ol style="list-style-type: none"> Примат и(ли) првенство – одређење термина „Петров примат“ као екуменски изазов (библијска и систематска перспектива) Првенство Рима и Цариграда – савремена рецепција Примат у западној традицији Рецепција теологије примата Другог ватиканског сабора Разумевање појма примата у англиканској традицији Примат у православној теологији XX века (са нагласком на учење Митрополита пергамског Јована Зизјуласа) Примат у екуменским дијалозима Примат у билатералном дијалогу Православне Цркве и Римокатоличке Цркве (Документ из Равене) Примат у билатералном дијалогу Православне Цркве и Римокатоличке Цркве (Документ из 						

	Кјетија) 11. Позиција Руске Православне Цркве о питању примата 12. Примат као онтолошка или историјска категорија 13. Примат као монопол или служба јединства у екуменском контексту 14. Могућности екуменског консензуса по питању примата 15. Завршна разматрања		
Обавезна литература			
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)
P. McPartlan	<i>A Service of Love</i> , Washington: Catholic University of America Press	2016.	
	Gemeinsamer orthodox-katholischer Arbeitskreis St. Irenäus, <i>Im Dienst an der Gemeinschaft: Das Verhältnis von Primat und Synodalität neu denken</i> , Paderborn.	2018.	
J. Мајендорф / А. Шмеман / Н. Афанасјев / Н. Куломзин	<i>Примат Апостола Петра</i> , Крагујевац	1989.	
J. Chryssavgis	<i>Primacy in the Church: The Office of Primate and the Authority of Councils</i> (Volume 1–2), New York: St Vladimir Seminary Press	2016.	
J. Зизјулас	<i>Примат у Цркви. Православни приступ</i> , Пожаревац: Епархија браничевска	2014.	
K. Wenzel	<i>Mala povijest Drugoga vaticanskog koncila</i> , Zagreb: Kršćanska sadašnjost	2008.	
W. Klausnitzer	<i>Der Primat des Bischofs von Rom: Entwicklung - Dogma - Ökumenische Zukunft</i> , Freiburg, Basel, Wien: Herder	2004.	
З. Матић	<i>Да истинујемо у љубави. Званични богословски дијалог Православне и Римске Католичке Цркве</i> , Пожаревац: Епархија браничевска	2013.	
З. Матић	<i>Примат римског епископа у теологији Ж.-М. Р. Тијара. Могућност рецепције Тијарове теологије примата у дијалогу Православне и Римокатоличке Цркве</i> , Пожаревац, Београд: Православни богословски факултет	2018.	
H. Meyer, D. Papandreou, H. J. Urban, L. Vischer (yp.)	<i>Dokumente wachsender Übereinstimmung. Sämtliche Berichte und Konsentexte interkonfessioneller Gespräche auf Weltebene, Band 1. 1931–1982</i> , Paderborn, Frankfurt am Main: Bonifatius	1983.	
H. Meyer, D. Papandreou, H. J. Urban, L. Vischer (yp.)	<i>Dokumente wachsender Übereinstimmung. Sämtliche Berichte und Konsentexte interkonfessioneller Gespräche auf Weltebene, Band 2. 1982–1990</i> , Paderborn, Frankfurt am Main: Bonifatius	1992.	
H. Meyer, D. Papandreou, H. J. Urban, L. Vischer (yp.)	<i>Dokumente wachsender Übereinstimmung. Sämtliche Berichte und Konsentexte interkonfessioneller Gespräche auf Weltebene. Band 3. 1990–2001</i> , Paderborn, Frankfurt am Main: Bonifatius	2003.	
J. Oeldemann, F. Nüssel, U. Swarat, A. Vletsis (yp.)	<i>Dokumente wachsender Übereinstimmung. Sämtliche Berichte und Konsentexte interkonfessioneller Gespräche auf Weltebene. Band 4. 2001–2010</i> , Paderborn, Frankfurt am Main: Bonifatius	2012.	
Допунска литература			
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)

	Врста евалуације рада студента	Бодови	Процент
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Предиспитне обавезе		
	присуство предавањима / консултације	15	15
	позитивно оцјењен сем. рад / пројекат / есеј	15	15
	тест / колоквијум	20	20
	Завршни испит		
	усмени испит	50	50
	УКУПНО	100	100 %
Датум овјере	4. март 2022. године		

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ							
	Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“							
	Студијски програм: Теологија							
Трећи циклус студија			Друга година студија					
Пун назив предмета		Левинасова етичка критика онто-тео-логије						
Катедра		Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“						
Шифра предмета		Статус предмета		Семестар		ECTS		
ПБФТЦ-049		изборни		III		15		
Наставник/ -ци		Проф. др Драго Петровић						
Сарадник/ -ци		/						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S₀		
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S₀		
2	0	0	2*15*S ₀	0*15*S ₀	0*15*S ₀	1,5		
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално)			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)					
2*15 + 0*15 + 0*15 = 30			2*15*S ₀ + 0*15*S ₀ + 0*15*S ₀ = 45					
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 30 + 45 = 75 сати семестрално								
Исходи учења		Савладавањем овог предмета студент ће моћи / бити оспособљен да: <ol style="list-style-type: none"> Самостално обави истраживање из области Левинасове етичке критике онто-тео-логије; Самостално примени специфичне научно-истраживачке методе из области Левинасове етичке критике онто-тео-логије; Резултате истраживања уобличи у форми научне студије; Јасно и аргументовано изложи резултате истраживања на научним скуповима, семинарима и предавањима; Усклади тему истраживања са савременим потребама друштва. 						
Условљеност		Нема условљености за слушање предмета. Положен тест/колоквијум и урађен семинарски је услов за полагање испита.						
Наставне методе		Предавања, семинари, консултације, студијски истраживачки рад.						
Садржај предмета по седмицама		<ol style="list-style-type: none"> Феноменолошко довршење западно-европске метафизике (Хусерл, Хајдегер) Левинасови рани феноменолошки списи Мишљење преживјелог Превођење Библије у философске појмове, Достојевски као учитељ Критика онтолошког (тоталитарног) мишљења Етика као прва философија: откриће другости Другог, лицем-у-лице као етичко искуство <i>Тоталитет и Бесконачност</i>: Исто и Друго, одговорност за другог, траг Бесконачног и трансценденција Деридина критика <i>Тоталитета и Бесконачности</i> <i>Друкчије од бивства или с ону страну бивствовања</i>: нови увиди (близина ближњег) Нова субјективност (бити талац Другог, проблем замјењивања) Лице Другог и „обрнута перспектива“ 						

	12. Одговорност и светост 13. Правда прије слободе 14. Хуманизам другог човјека. Левинас и православна мисао 15. Завршна разматрања			
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Левинас, Е.	<i>Тоталитет и Бесконачност</i> , Београд: Јасен.	2015.		
Левинас, Е.	<i>Друкчије од бивства или с ону страну бивствовања</i> , Никшић: Јасен.	1999.		
Левинас, Е.	<i>Међу нама</i> , С. Карловци/Н. Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића.	1998.		
Левинас, Е.	<i>Вријеме и Друго</i> , Подгорица: Октоих.	1997.		
Левинас, Е.	<i>Смисао трансценденције</i> , Никшић/Фоча/Подгорица: Друштво филозофа Црне Горе/ПБФ Свети Василије Острошки/Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори.	2017.		
Левинас, Е.	<i>Неколико рефлексција о филозофији хитлеризма</i> , Београд: Либертас.	2000.		
Дерида, Ж.	<i>Насиље и метафизика</i> , Београд: Плато.	2001.		
	Одговорност за Другог: аспекти Левинасове филозофије, <i>Луча XVIII-XIX</i>	2001. 2002.		
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима / консултације		15	15
	позитивно оцјењен сем. рад / пројекат / есеј		15	15
	тест / колоквијум		20	20
	Завршни испит			
	усмени испит		50	50
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	4. март 2022. године			